

Contactpersoon: mevr. E. Bon
Afdeling/Team: Directie
E-mail: post@heerhugowaard.nl

Ons kenmerk: Bij20-883
Zaaknummer: Cbb

RAADSINFORMATIEBRIEF

Aan de Gemeenteraad van Heerhugowaard

Onderwerp: Raadsinformatiebrief P&C cyclus

Heerhugowaard, 6 november 2020

Geachte leden van de gemeenteraad van Heerhugowaard,

Kennisnemen van

Voorstel voor het proces naar de secundaire begroting en verder.

Inleiding

Voor nu hebben we begrotingen van de twee gemeenten met een niet sluitend perspectief in 2024. Ons gezamenlijke doel is om te komen tot een goede financiële start voor de nieuwe gemeente Dijk en Waard.

Daarvoor is een sluitende begroting nodig in 2024 (en gewenst voor 2023) maar mogen 2021 en 2022 niet sluitend zijn. In deze eerste twee jaar zullen we stappen moeten maken naar een sluitende en evenwichtige begroting. In deze jaren komt er meer duidelijkheid over de uitkeringen vanuit het Rijk naar de gemeenten. Relevante ontwikkelingen hierbij zijn de hoogte van de uitkeringen voor het sociaal domein en de herverdeling van de algemene uitkering.

Op woensdag 28 oktober is er een overleg geweest tussen de wethouders financiën en de gezamenlijke auditcommissies om het proces te bespreken dat de gemeenten gaan volgen om van de voorliggende primaire begroting te komen tot een secundaire begroting.

Wat is er besproken met de auditcommissies

De structurele tekorten worden met name veroorzaakt binnen het sociaal domein. In dit domein lopen inmiddels al verschillende trajecten om de kostenstijgingen te beperken.

Vooruitlopend op het proces naar een secundaire begroting zijn er ambtelijk drie opties bekeken te weten:

1. Een secundaire begroting met een verdieping op het sociaal domein om daar besparingen te realiseren
2. Een secundaire begroting met een brede analyse. In eerste instantie zal gekeken worden naar het sociaal domein maar indien nodig zal de verbreding naar de overige domeinen bekeken worden.
3. Het opzetten van een Zero-based begroting waarbij we uitgaan van een begroting voor de gemeente Dijk en Waard die vanuit een nul-basis opgezet zal worden¹.

De derde optie doet recht aan het ontwikkeltraject om te komen tot een budgettair kader voor de nieuwe gemeente dat aansluit bij de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Dit traject is een langer traject dan de eerste twee opties en is niet in het eerste kwartaal van 2021 afgerond. De colleges en de raden van de twee gemeenten zullen gezamenlijk een kader moeten vaststellen op basis waarvan de zero-based begroting gemaakt gaat worden

De wethouders en de aanwezige leden van de auditcommissies hebben gesproken over een combinatie van een Zero-based begroting met een bredere analyse zoals in optie 2 is voorgesteld.

Het voordeel van deze optie is dat er direct een structuur wordt neergezet voor de nieuwe gemeente Dijk en Waard en er is zicht op de totale inhoud van de begroting. Tweede voordeel is dat er geen tijd wordt gestoken in het opstellen van twee sluitende meerjarenbegrotingen voor de beide gemeenten die na 2021 niet meer zullen bestaan.

De combinatie van optie 2 en 3 zal in twee fases plaatsvinden:

Fase 1

In eerste instantie zal voor alle domeinen (bedrijfsvoering, Ruimte en Mens&Samenleving) een inventarisatie plaatsvinden naar de inhoud van de beide begrotingen waarbij vanuit het verleden en de huidige situatie een vergezicht gemaakt zal worden van de financiële ruimte voor beleidskeuzes.

Dit wordt verwerkt in de secundaire begroting voor beide gemeenten die in het vooraf gepresenteerde tijdspad (opzet tot het einde van het eerste kwartaal 2021) gereed kan zijn om voorgelegd te worden aan de beide gemeenteraden.

In deze secundaire begrotingen voor de individuele gemeenten zullen richtingen aangegeven worden. Ook de december circulaire en de laatste inzichten over de ontwikkeling van de rijksbijdragen in volgende jaren, worden verwerkt. Het betreft hier nog geen begrotingen met allemaal concrete uitgewerkte maatregelen. De belangrijkste analyses zullen gedaan worden /zijn in het sociaal domein in voor de investeringen. Binnen de domeinen zullen stelposten opgenomen worden voor verder uit te werken maatregelen. Deze dienen als basis voor de Zero-based begroting waar ze nader uitgewerkt worden.

Fase 2

In de Zero-based begroting voor de gemeente Dijk en Waard zullen de keuzes die gemaakt zijn in de secundaire begroting, uitgewerkt worden. Het voorstel is om deze begroting na de zomervakantie van 2021 op te leveren aan de gemeenteraden en te bespreken in de (fusie)raad. Bij deze begroting doen de colleges inhoudelijke voorstellen die recht doen aan de financiële situatie, de wensen van de raden en de doorontwikkeling naar de nieuwe gemeente. Na beoordeling van deze begroting door de fusieraad kunnen er nog aanpassingen verwerkt worden om te komen tot een begroting die voor vaststelling in beide raden gebracht kan worden.

¹ Deze begroting is dus iets anders dan een optelling van de begrotingen van de afzonderlijke gemeenten.

Betrokkenheid raden

Als vertegenwoordigers van de raden zullen de gezamenlijke auditcommissies in het proces meegenomen worden als voorportaal. De raden wordt gevraagd om input te geven voor mogelijke kaders. Uiteindelijk zullen de raden zowel de secundaire begroting als de Zero-based begroting vaststellen. De auditcommissies zullen in overleg met de raden kijken hoe de samenstelling van de auditcommissies moet zijn om een goede representatie van de raad te zijn

Samengevat: Korte omschrijving processtappen

- Op basis van de voorliggende begroting, de analyse van het verleden, de realisatie 2020 en de ontwikkelingen op het gebied van de algemene uitkering voor alle domeinen een overzicht maken van de mogelijk te creëren ruimte in de begroting met een doorkijk naar de mogelijk te nemen maatregelen. Hierbij rekening houdende met de wens om een structureel sluitende begroting te hebben en de mogelijke gewenste ruimte vragende activiteiten vanuit de raad;
- in de secundaire begrotingen van de beide gemeenten keuzes maken en deze voor te leggen aan de beide gemeenteraden;
- Na vaststelling van de beide begrotingen een Zero-based begroting op te stellen voor de nieuwe gemeente Dijk en Waard waarbij de (fusie) raad meegenomen zal worden.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,
de secretaris, de burgemeester,

A.S. Meijer

A.B. Blase